

Thema Mannenemancipatie mei: moeders

Het vierde onderwerp voor de mannenemancipatie groep 2017 was het onderwerp "**moeders**". Dit onderwerp was gekozen in verband met moederdag. Hoe kijken mannen tegen "moeders" en hoe is de "relatie met moeders".

Met een reeks vragen en stellingen, bedacht door de groep, ging men aan de slag met dit onderwerp.

Wat hebben we gedaan.

Voor dit onderwerp zijn de volgende stellingen gemaakt:

- 1 Wat is een moeder?
- 2 Wat is een zoon?
- 3 De moeder is onmisbaar in het leven van een zelfredzaam en gelukkig man
- 4 Mannen waarderen hun moeder te weinig
- 5 Zou jij als zoon zijnde je schoonmoeder met even veel respect behandelen als je moeder?
- 6 Zou je net zoveel van je schoonmoeder houden als van je eigen moeder?
- 7 Moeders laten hun zonen moeilijk los
- 8 Mannen blijven langer bij hun moeder wonen
- 9 Moeder beschermt de zoon teveel
- 10 Moeders kunnen hun zoon goed manipuleren
- 11 Mannen blijven achter in de emancipatie door hun moeder
- 12 Een moeder krijg je maar een keer in je leven
- 13 Moederdag is commercieel

Met deze stellingen zijn we gaan zoeken naar antwoorden bij kennissen en op internet om onze blik te vergroten. Met vrijwilligers van stichting Hindustani hebben we hier op de radio over verder gepraat.

Wat was opvallend

Terugkijkend op alle informatie die we verzameld hebben is het de relatie tussen een man en zijn moeder interessant. De moeder-zoon relatie is blijkbaar altijd biologisch en de rol die de moeder heeft naar de kinderen wordt gezien als een steun, verzorgend, klaar stomen voor de toekomst met liefde.

Zoals bekend blijft de zoon vaker thuis wonen dan de dochter, zonen worden blijkbaar ook iets meer verzorgd dan de dochter. Waarom dat is, we concluderen voorzichtig dat het iets te maken kan hebben met de rol van een man als kostwinner door de geschiedenis heen. De zoon, met name de oudste zoon, gaat geld binnen brengen, moet dus verzorgd worden, om te investeren in een goede oude dag verzorging.

Dan komen we ook terug op de schoonmoeders en de frictie die daar ontstaat, maar vooral richting de schoondochter. Blijkbaar is er een bepaalde competitie tussen schoondochter en schoonmoeder, waarbij de zonen ook ingezet worden om het gelijk te halen. De onbewuste beweegredenen die in een deze relatie zitten, daar is nog wat winst te behalen om ons inzicht te vergroten.

Achtergrond informatie:

Wat is een moeder?

Een moeder zijn betekent dat je je zorgen maakt. Over kleine, grote, logische en zelfs de volstrekt onzinnige dingen. Je zal geen enkele beslissing meer kunnen nemen zonder het belangrijkste punt in je achterhoofd in de overweging te hebben meegenomen. Zelfs zoiets als een paar schoenen uitzoeken wordt een hersenbreker op zich.

Als je eenmaal moeder bent zal je minder rusten, je slecht kunnen concentreren en jezelf in twijfel trekken wanneer dat maar kan. Heimelijk wacht je op de eerste nacht dat je kindje [doorslapen](#) zal, om vervolgens naast het bedje te staan omdat de baby je nog niet heeft wakker gemaakt.

Het moederschap zal je breken en maken en je dit meerdere malen zonder morren laten overdoen. Je zal leren van je eigen fouten, je laten beïnvloeden door de mening van een ander. Om tenslotte te besluiten dat perfectie als ouder niet bestaat, maar na te streven valt. Desondanks kom je er achter dat wijn dan wel koffie het leven wel degelijk dragelijker kunnen maken als het moet .

Elke mama heeft haar [voornemens](#), maakt zichzelf beloftes. Maar zal deze één voor één breken omdat haar kindje belangrijker is dan haar principes op zich. Je zal leren dat je ouders met huilende kinderen beter [nooit had kunnen veroordelen](#), omdat die van jou er toch ook wel wat van kan...

Ook jij ziet de McDonalds snel genoeg weer als een 'feestje' om te bezoeken, de plaatselijke [indoorspeeltuin](#) als een momentje met de handen vrij en zal *Pannenkoekendag* al snel hun eigen wekelijkse Nationale Feestdag worden.

Maar bovenal betekend moederschap 'houden van'. Want je houdt van je kind en bent zelfs gek op alle *up's na de downs*, maar bovenal op alle kostbare momenten die elke bloed, zweet en traan waard zijn geweest.

Moeder is een [vrouw](#) of vrouwelijk dier met [nageslacht](#). Het betreft hier dus een eerstegraads [verwantschap](#).

In de meeste gevallen heeft de vrouw het nageslacht zelf gebaar, waarbij ook wel wordt gesproken van de [biologische moeder](#). Als het kind biologisch gezien een andere moeder heeft dan de vrouw die als zodanig wordt beschouwd, dan wordt al naargelang de specifieke situatie gesproken van een [adoptiemoeder](#), [pleegmoeder](#) of [stiefmoeder](#), meer in het algemeen ook wel van een juridische of wettelijke moeder. In de praktijk wordt deze vrouw echter doorgaans gewoon 'moeder' genoemd.

---

7. Moeders laten hun zonen moeilijk los

10. Moeders kunnen hun zoon goed manipuleren

We konden niet om dit veel besproken argument heen. Veel besproken... Omdat velen van ons er helaas mee te maken hebben of krijgen. Uit de mails die we van jullie ontvingen, blijkt dat het maar al te vaak voorkomt, dat wij vrouwen of meisjes niet in de smaak vallen bij de ouders van hem... Wat een drama!

In dit artikel willen we proberen om de situatie beter te begrijpen. Om het probleem en de mogelijke oorzaken ervan in kaart te brengen. Tot slot doen we je een paar oplossingen aan de hand. En verder laten we het woord weer aan jullie (maar daarover onder dit artikel meer).

Het probleem

- *'Ik ben dol op mijn vriendje. We hebben elkaar helemaal gevonden. Ik weet zeker dat hij de ware voor mij is. Maar ik zou graag willen dat zijn ouders er ook zo over dachten. Ze laten geen gelegenheid voorbij gaan om me duidelijk dat maken dat ze voor hun 'jongetje' iets anders in gedachten hadden. Iets - of beter: iemand - anders dan ik. Ik zit er echt mee, want hij trekt het zich echt aan.'*
- *'Als zijn moeder ons samen ziet, trekt ze gelijk aan de 'riem' en gehoorzaamt hij meteen. Als zij dat wil, zegt hij afspraken met mij af, blijft hij thuis of is hij opeens te moe om iets met mij te gaan doen. Ze heeft zelfs geprobeerd om ons stokje voor onze eerste vakantie samen te steken.'*
- *'Toen ik voor de eerste keer bij hem thuis kwam, werd ik door zijn ouders heel kil en koud ontvangen. Het is er sindsdien niet beter op geworden. In het begin heb ik geprobeerd om aardig te zijn en in de smaak te vallen, maar nu is het gewoon oorlog. Een keer, toen ik er niet bij was, hebben ze hem zelfs gezegd dat hij het maar beter uit kan maken met mij. Ze vonden dat hij beter zou passen bij de dochter van een van hun vrienden. Gelukkig heeft hij niet naar ze geluisterd...'*

Dit zijn fragmenten uit mails die wij hebben ontvangen. Het probleem zal je nu vast en zeker duidelijk zijn.

De oorzaken

Er zijn verschillende oorzaken voor een afwijzende of zelfs openlijk vijandige houding van zijn ouders aan te wijzen. Bijvoorbeeld:

- **Spontane antipathie / vrouwelijke competitie.** Vaak hebben we het meeste te verduren van zijn moeder - de geduchte (aanstaande) schoonmoeder. Vrouwelijke jaloezie speelt in dit geval vaak een grote rol. Zijn vader is meestal inschikkelijker (en in veel gevallen net zoals de zoon 'slachtoffer' van moeder de vrouw). Zij is de spil. Hij doet zijn best om niet te laten blijken dat hij je eigenlijk wel mag, natuurlijk om het haar naar haar zin te maken.
- **Geen vrouw is goed genoeg voor hun aanbeden zoon.** Je aanstaande schoonouders hebben het er moeilijk mee dat jij er met hun zoon 'vandoor gaat'. Dit is een veel voorkomende situatie, en tegelijkertijd ook een van de meest gunstige, want in hun ogen zou geen vrouw goed genoeg voor hem zijn. Of nee, dat is niet helemaal waar. Alleen een kloon van zijn moeder - jouw aanstaande schoonmoeder - zou voldoen. Gelukkig is de wetenschap nog niet zover...
- **Jij beantwoordt niet aan het beeld dat zijn ouders van hun schoondochter hadden gevormd.** Ook deze situatie komt vaak voor. Je doorkruist de plannen die ze voor zoonlief hadden gemaakt. In hun ogen ben jij niet de juiste persoon voor hem. Je bent niet genoeg 'vrouw in carrière'. Of misschien vinden ze het niet kunnen dat je, als jullie straks kinderen hebben, wilt blijven werken. Ze vinden dat je het hoog in je bol hebt of al teveel relaties achter

de rug hebt. Of... Enfin, je hebt wel begrepen wat we bedoelen.

- **Onverenigbaarheid van karakters.** Voor de volledigheid... Hum hum... Misschien botert het gewoon echt niet tussen jullie. Dat kan gebeuren. Om volledig te zijn, moeten we ook deze mogelijkheid in ons rijtje opnemen. Het kan echt gebeuren dat jullie elkaar gewoon niet liggen. In dit geval steken we geen beschuldigende wijsvinger naar de aanstaande schoonouders uit, maar houden we het maar heel veilig op 'onverenigbaarheid van karakters'.

Wat kun je doen om deze situatie op te lossen of in ieder geval niet te laten escaleren?

Een moeilijke vraag die we niet één, twee, drie zullen kunnen beantwoorden. Het antwoord hangt weer af van een lange rij variabelen. Vraag je allereerst af of je het probleem wel wilt oplossen, of het wel de moeite waard is om je ervoor in te zetten. Als je een lange, serieuze relatie met hem hebt, is dat waarschijnlijk het geval. Maar heb je het idee dat je relatie van 'voorbijgaande' aard is, bespaar je dan de moeite. Waarom zou je proberen om vriendschappelijke voet te komen met mensen die waarschijnlijk toch geen deel van je leven zullen gaan uitmaken. Cynisch...? Misschien. Maar wel waar. Maar dan nu onze oplossingen:

1. **Praat er met hem over.** Probeer te begrijpen hoe je vriendje of man de situatie ziet. Of de houding van zijn ouders ook zijn houding tegenover jou beïnvloedt en zo ja, wat dat op den duur voor jullie relatie kan betekenen. Probeer samen een front te vormen en denk een gezamenlijke strategie uit. Als hij je niet (genoeg) steunt of bijvalt, omdat hij bang is om tegen zijn ouders in te gaan... Ring! Ring! Dan moeten de alarmbelletjes gaan rinkelen. Misschien is jullie toekomst dan toch niet helemaal rozengeur en maneschijn.
2. **Praat er - na overleg met hem - met zijn ouders over.** Soms kan het helpen om - laten we zeggen - de koe bij de horens te vatten, ook in het geval dat jullie karakters elkaar niet liggen. Als je een keer open met zijn ouders praat, kan dat de situatie verhelderen (en verlichten). Neem daartoe echter nooit alleen het besluit. Raadpleeg altijd eerst je partner.
3. **Vraag je vriendinnen om raad.** Jij bent echt niet de enige die in deze situatie verzeild is geraakt. Wees daarom niet bang om er met je (echte) vriendinnen over te praten. Leg ze uit wat er aan de hand is en vraag ze om raad. Soms ziet een buitenstaander de dingen helderder dan wij zelf. En misschien kunnen ze oplossingen aandragen, die ze zelf al in de praktijk hebben gebracht. Dus... praat erover!

Maak je niet druk :

Dat is vaak de meest intelligente oplossing. En daarom we noemen we deze mogelijkheid als laatste. Zodat 'ie goed in het oog springt. Wring je niet in alle bochten om zijn ouders een plezier te doen. In veel gevallen kun je toch geen goed doen. Hoezeer je het ook probeert. Probeer daarom niet uit alle macht hun goedkeuring te krijgen. Als jij en je vriendje (of man) een goede relatie hebben, kun je je daar beter op concentreren. Het is jammer dat jij en zijn ouders niet door één deur kunnen, maar het zij zo. Accepteer het en maak er geen probleem van. Maar laat wel duidelijk blijken dat jij niet van plan

---

bent om je aan te passen. Jij bent zoals je bent. Take it or leave it. (gelukkig hoef je niet met zijn ouders samen te leven, maar met hem!)

Schoonmoeder, de bom onder je relatie?

Goedkeuring of afkeuring?

Ouders bepalen voor een groot deel de leefwereld waarin het kind opgroeit, en dit bepaalt ook het soort relatie met hun kind. Lang nadat een kind uit huis is gegaan, kunnen ouders hun invloed laten gelden. Want ook al zijn ze niet letterlijk aanwezig, ze zijn de grote schaduwfactor achter je partner. Is je relatie nog in de begintijd, dan zal de macht van de schoonmoeder nog niet zo opvallen. Maar in het hoofd van je partner speelt haar visie onbewust mee in zijn of haar partnerkeus. Zo word je als partner steeds getoetst. Ben je wel geschikt, gedraag je je naar behoren, pas je in de familie, kan je partner met jou wel voor de dag komen? Het bemoeien begint bij de eerste kennismaking. Vaak zijn de eerste seconden al voldoende om een wederzijds oordeel te vellen. En door allerlei signalen laat de schoonmoeder haar goed- of afkeuring blijken. Een goedgekeurde schoonzoon of schoondochter betekent niet dat alle gevaren geweken zijn, want de invloedrijke moeder van de partner is in sommige gevallen in staat een huwelijk te maken of breken. Keurt ze de toekomstige partner van haar kind af, dan blijkt een huwelijk tussen de twee eerder ten val te komen, dan dat de partner is goedgekeurd.

Machtsstrijd met schoondochter

Een kwart van de gescheiden mensen rapporteert dat hun schoonmoeder en -familie een rol speelde bij het einde van hun huwelijk (bron: Dr. Phil). De eeuwigdurende vete tussen kind en schoonmoeder is bij iedereen bekend, en er zijn legio grappen over schoonmoeders gemaakt. Maar hoe zit het nu serieus? Uit onderzoek is gebleken dat moeders vaker ruzie hebben met hun schoondochters dan met hun zonen. Verdere studie wees uit dat bijna twee derde van de schoondochters de moeder van hun man als onredelijk jaloers betitelde, even zoveel moeders vonden dat ze door hun schoondochter werden buitengesloten. Geen wonder dat echtelijke ruzies vaak over een schoonmoeder gaan. Vrouwen vechten een onderlinge strijd om dezelfde positie in de familie, de statusrol van 'eerste vrouw'. Daarom zien ze concurrentie in elkaar en voelen ze zich zelfs bedreigd. Bij beiden heerst de verwachting dat de ander kritiek zal hebben. Dit geldt in het bijzonder voor de veel jongere schoondochter die in de ogen van de ervarener schoonmoeder al of niet bewust, steeds maar geen goed kan doen. De machtsstrijd kan pas worden gestopt als de partijen juist waardering voor elkaar tonen. En ze kunnen profiteren van elkaars vriendschap.

Kritiek en bemoeizucht

Driekwart van de vrouwen klaagt over hun schoonmoeder wegens sterke kritiek op hun doen en laten. Vooral ongevraagde kritiek en bemoeizucht wordt niet gewaardeerd, zo ook het plotselinge en veelvuldige opdraven. Vaak ontstaan de irritaties door kritiek op de manier van opvoeden, het verwennen van de kleinkinderen en het in de watten leggen van de eigen zoon. Opvallend is dat vrouwen kritiek van hun eigen moeder vaak wel gewoon aanvaarden, maar de bemoeienissen van hun schoonmoeder haten. Toch bedoelen schoonmoeders het niet slecht en vinden zeker niet dat hun schoondochter verkeerd bezig is. De eigen mening inslikken is iets anders, en dit kost hen grote moeite, vooral als ze zien dat schoondochter en zoon dingen heel anders doen dan zijzelf. En schoondochters? Door de kritiek of enkel het gevoel bekritiseerd te worden, staan deze meteen in een defensieve houding. Schoonmoeders interpreteren vervolgens de besluiten van hun aangetrouwde dochters als 'opzettelijk anders doen' of 'ze willen mij er niet bij'. Waarna de tragedie compleet is en beiden hieronder lijden. De oplossing is het duidelijk stellen van grenzen, tot waar laten we (schoon)moeder toe in ons leven? Zorg ervoor dat de schoonmoeder jullie regels kent.

Verbittering

Al zijn de meeste moeders er zich op voorhand van bewust dat een schoondochter de relatie met hun zoon kan veranderen, vrijwel niemand denkt er ook maar even aan dat de relatie moeder-zoon zo drastisch kan verslechteren. 'Een dochter heb je voor de rest van je leven, een zoon is er tot hij een vrouw trouwt', is de stelling van vele verbitterde

schoonmoeders. En wat als het toch allemaal geprobeerd wordt? Neem nu bijvoorbeeld koken. Elkanders kookkunsten blijkt een pijnlijk onderwerp tussen schoonmoeder en -dochter. Uit een studie is gebleken dat voor een kwart van de vrouwen geldt dat koken het vaakst aanleiding is voor spanningen tussen de twee vrouwen. Dit zorgt er mede voor dat familiemaaltijden met de toekomstige families onaangenaam zijn. Andere bemoeienissen betreffen huishoudelijke klusjes en hygiëne in huis. Schoonmoeder's opdringerigheid en schoondochter's bezorgdheid over het feit dat haar bijna aangetrouwde moeder haar mogelijk niet goed genoeg vindt, gaan hand in hand. Gaat dit alles dan niet op voor een zoon en zijn schoonmoeder? In veel mindere mate. Mannen kunnen zich eveneens ergeren, maar gaan er veel luchtiger mee om.

Jaloers op je schoonmoeder

Hoewel de meeste vrouwen zich er niet bewust van zijn, zijn velen feitelijk jaloers op hun schoonmoeder. De moeder van hun partner heeft al jaren een streep voor, en zo begint de schoondochter -als ze dus een relatie aangaat- voor haar gevoel met een achterstand. Want voor veel mannen is hun eigen moeder de allerbelangrijkste vrouw in hun leven. En ook omgekeerd kent zijn moeder hem beter dan wie dan ook, en was ze aanwezig bij de hoogte- en dieptepunten in zijn leven. Voor veel mannen stopt dit niet als ze een partner hebben. Nog steeds luisteren ze onbewust naar haar goed- of afkeuring, ook al zegt hun eigen vrouw iets anders. Concurreren met een schoonmoeder is dus een verloren zaak. Er is bijna geen man te bekennen die een slecht woord over zijn moeder wil horen, laat staan dat hij tussen twee vuren wil staan. En als het erop aankomt, is de geboorte-familieband sterker dan de aangetrouwde familieband, want kinderen zijn eendeloos loyaal. Zelfs Winston Churchill sprak op zijn sterfbed: ik heb alles voor mijn moeder gedaan.

Als je niets met je schoonzoon of -dochter te maken wil hebben

Ze bestaan. Schoonouders die niets te maken willen hebben met hun schoondochter of -zoon. Al in het begin ging het verkeerd, soms al voordat de kennismaking plaatsvond, en het contact is nooit meer goed gekomen. Ze komen nooit langs, boycotten de bruiloft en weigeren zelfs met hun schoonkind te praten. Ook het contact met hun eigen kind en eventuele kleinkinderen is om deze reden verziekt. Er kan een serieuze reden zijn voor de totale afwijzing, zoals het verkeerde geloof of een groot cultuurverschil. Vaker is het een complexe zaak, die ook te maken heeft met dieper liggende oorzaken zoals een onvermogen het eigen kind los te laten, respect voor zijn of haar partnerkeuze en het delen van het kind met een andere persoon. In zo'n geval zijn de grillen en nukken van de schoonmoeder een permanente bron van conflicten binnen het huwelijk, evenals een potentiële kans op echtscheiding. Het andere gevaar is dat de eigen zoon of dochter alle banden met de onwillige moeder verbreekt.

Wat wordt er nu echt gedacht?

Schoonmoeders lopen met gedachten rond die hun mogelijke en onmogelijke gedrag kunnen verklaren. In de eerste plaats is het het gevoel na jaren zorgen en regeren van de 'troon' gestoten te worden. De nieuwe rol die haar toebedeeld is bevalt haar niet goed omdat ze het vaak kwetsend vindt, na zoveel jaren de eerste en belangrijkste vrouw in de familie en vooral in de ogen van haar zoon geweest te zijn. Maar kritiek van hen is niet expres, maar meestal enkel commentaar voorzien van adviezen. Ze ervaart het logisch dat je haar om raad vraagt indien nodig, ongeacht je gedachten hierover. Komt ze op bezoek, dan is het niet om te testen hoe schoon je huis is, maar wil ze enkel haar familie zien. En verrassend: Haar grootste angst is dat als ze iets fout doet of zegt, je haar zoon verbiedt om haar te zien. Daarbij komt nog dat sommige schoonmoeder jaloers zijn op de moeder van hun schoondochter, en voelt ze zich door de doorgaans veel hechtere moeder-dochter band duidelijk op de tweede plaats gezet.

Als je niet goed genoeg bent

Wie een zoon heeft wil de beste vrouw voor hem, maar wie is dat? Het komt voor dat moeders hun zoon op andere gedachten proberen te brengen, omdat de schoondochter niet aan het ideaalbeeld voldoet. Ze heeft al jaren een bepaald idee over de toekomstige vrouw van haar zoon, maar de kans dat hij met heel iemand anders aan komt zetten is levensgroot. Precies dan is het tijd dat de zoon opstaat en voor zijn toekomstige vrouw opkomt. Maar veel zonen doen helemaal niets. Soms begrijpen ze het probleem niet, vinden ze het allemaal maar gezeur, of ze weten echt niet waar

hun partner het over heeft. Want, zo stellen ze, 'mijn moeder bedoelt het toch goed?'. En zo lijden veel vrouwen in stilte aan de kloof tussen zichzelf en hun schoonmoeder, en het gebrek aan loyaliteit van hun eigen man. 'Want,' zo zegt de beroemde [Dr. Phil](#), 'gedeelde loyaliteit bestaat niet. Als je trouwt en je eigen gezin start, dan is dat de plek waar je loyaliteit primair hoort te liggen.' Vind je dus dat je man tekort schiet omdat hij zegt 'Zo is mijn moeder nu eenmaal', wek hem dan uit zijn winterslaap door hem te zeggen dat hij maar naar zijn moeder toe moet gaan, en met haar moet gaan slapen!

Help, schoonmoeder komt met kerst!

Niet ik, maar wij

Hoe komt een mens de kersttijd door met schoonmama aan haar zij? Hier tal van tips. Weeg altijd af of haar opmerkingen het waard zijn om over te bekvechten, doe een aanmerking van haar kant af met 'bedankt voor de tip' en heb het er niet meer over. Maar doe natuurlijk niet alles voor de lieve vrede. Persoonlijke dingen zijn je eigen keuze, dus laat dat haar gerust weten. Blijf met de kerst niet stijfjes aan tafel zitten, maar organiseer bijvoorbeeld een wandeling zodat gesprekken veel natuurlijker verlopen. Praat tegen haar in de 'wij' trant, jijzelf en je man bedoelend. Zo maak je het haar bij voorbaat al erg moeilijk om kritiek te hebben, immers, dat zou dan ook kritiek zijn op haar eigen zoon. Betrek haar bij alles en aanvaard dankbaar haar hulp. Zorg ervoor dat jullie op vele manieren aan haar gedacht hebben, dus kies een cadeautje uit wat ze erg kan waarderen, en haal bijvoorbeeld haar lievelingsdrankje in huis.

De lieve vrede?

Ontstaat er toch onenigheid, vraag dan nooit aan je man om te kiezen tussen zijn moeder of jij. Boven alles wil zoonlief de vrede bewaren. Op feestjes is zo'n scene natuurlijk ongepast, daarbij komt dat hij vrijwel zeker partij kiest voor zijn moeder, omdat zonen hun moeders zwakker vinden dan hun eigen vrouw en denken dat de arme, oude dame gesteund moet worden. Maakt ze idiote opmerkingen of heeft ze in jouw ogen rare gewoontes, weet dan dat het haar recht is om haar eigen visie te hebben en zie het niet als persoonlijke kritiek naar jou toe. Wordt je schoonmoeder echt onmogelijk, laat je irritatie dan niet merken en probeer elegant en beleefd te blijven. Ga met anderen praten, verlaat de kamer en kom pas weer terug als je gekalmeerd bent. Moeilijke schoonmoeders kunnen zich als kleine kinderen gedragen en lijken er waarlijk lol in te hebben je lichtelijk te treiteren. Ga je erin mee, dan ben jij straks de lastige, onhandelbare schoondochter. Blijf dus lachen en behoud je zelfbeheersing.

Geen geheime hint

Een kado of aardigheidje van je schoonmoeder? Zoek niet naar verborgen boodschappen in haar gift. Krijg je een te grote trui, dan betekent dat niet dat je te dik bent, een keuken-gadget is geen hint dat jouw recht het aanrecht is, een stuk zeep is geen geheime mededeling dat je stinkt, een doos koek of een taart betekent niet dat ze bij jou altijd op een houtje moet bijten, en een haarborstel is geen indicatie dat je kapsel een chaos is. Oogt het cadeautje erg goedkoop, denk dan niet dat ze het niet waard vond om meer aan jou te besteden, krijg je daarentegen een envelop met vele bankbiljetten, denk dan niet dat ze je maar een arme sloeber vindt. En stel dat er wel een heimelijke bedoeling achter zit, wat kan het je schelen? Pak het uit, accepteer, bedank vriendelijk en denk er niet meer over na. Als de kerst voorbij is, kunnen jij en je partner samen lachen om al wat er die dag gebeurd is. Verheug je daar op, als je de kerst met schoonmoeder echt een beproeving vindt.

Hoe word je de ideale schoonmoeder?

Bespeur je spanning in de relatie tussen jou en je schoonzoon of schoondochter, stel jezelf dan een aantal vragen. Ben je misschien te nadrukkelijk aanwezig, en geef je het stel nooit tijd om op adem te komen? Ben je wellicht te kritisch, bedenk dan welk effect al die kritiek kan hebben. Het gaat er niet om met welke intentie je de dingen zegt, maar hoe je commentaar wordt waargenomen. Ben je te gast bij je kind en zijn of haar partner, vergeet dan niet dat het hun huis is. Je wilt misschien meteen gaan afwassen, stoffen of de ramen lappen, maar doe dat toch maar niet. Het is namelijk jouw zaak niet! Het enige wat je kunt doen is je hulp aanbieden als de situatie zich voordoet, dus niet te vaak. Neem een stapje terug en vertrouw erop dat je een kind hebt opgevoed dat een eigen visie en moed heeft om zijn of haar eigen

problemen op te lossen. Begrijp daarbij dat vooral een jong stel nog bezig is met het 'opstellen van grenzen' aangaande de relatie en de inbreng van anderen, en dat het nog even kan duren voordat ze daar een evenwicht in hebben gevonden. Bovenal, vraag je af of je er gewoon moeite mee hebt om je kind los te laten. Als dat zo is, laat je kind en zijn of haar partner er dan niet onder lijden.

Hoe word je de ideale schoonzoon of schoondochter?

Informeer je schoonmoeder zo veel mogelijk. Zijn er belangrijke dingen gebeurd of maak je plannen, laat het haar dan weten. Heb je kinderen, geef haar dan regelmatig foto's. Toon interesse in haar eigen leven, al wat ze meemaakt heeft, levenservaringen, kindertijd, haar opvoeding. Veel ouders praten graag over vroeger! Probeer haar regelmatig te bezoeken en betrek haar bij vakanties, vakantie-ideeën, feestdagen en natuurlijk het kerstdiner. Laat haar helpen waar ze maar wil, ook al heb je andere ideeën over kinderopvoeding en gewoontes. Heeft ze raad, dan betekent het niet dat je dat op moet volgen. Luister ernaar en probeer te begrijpen waarom ze iets zegt, zonder op je achterste benen te staan. Gaat het toch mis, licht dan je partner in en maak duidelijk wat jou kwetst. Het is zijn opdracht om je te begrijpen en te steunen. Gaat het contact allemaal wat moeizaam, verwacht dan niet teveel en heb geduld. Het kost altijd tijd om respect te verdienen en misschien moet ze nog wennen aan haar nieuwe rol. Want, is het niet logisch dat ze voor haar zoon of dochter alleen het beste wil?

Zoon van achttien loslaten

Hallo Joliet,

Ik vind het zo ontzettend moeilijk om mijn zoon los te laten: hij wil elke dag naar zijn meisje, hij wil bijna niet meer hier bij mij zijn. Het gezin van zijn vriendin is traditioneel. Ik ben al 12 jaar alleen met mijn dochter en hem. Dat was een bewuste keuze: niet met een nieuwe partner wonen voor de kinderen. Mijn dochter is 21. Haar kan ik goed loslaten, al heb ik ook een tijdje problemen met haar gehad toen ze een jongen koos die haar steeds aantrok en afstootte, wat zij niet zag, maar ik wel. Zij is op kamers, studeert, dat gaat goed. Maar met mijn zoon heb ik telkens ruzies, altijd met dezelfde strekking: dat ik het niet kan handelen dat hij nooit thuis is en dat ik me de huissloof voel - ik ben alleen goed om te koken, de was te doen, zijn rijbewijs en studie te betalen.

Ik weet dat ik niks terug mag verwachten, maar ik heb echt heel veel liefde en zorg in hem geïnvesteerd, al 18 jaar lang en ik voel me ontzettend afgewezen. Ik probeer hem los te laten - ik heb voor zijn verjaardag bijvoorbeeld de mooiste foto's uit die 18 jaar verzameld en twee mooie albums voor hem gemaakt. Dat was mijn ritueel hem los te gaan laten vanaf zijn 18de verjaardag, die hij net heeft gevierd. Vandaag is hij alweer met ruzie weg, omdat hij bij zijn schoonfamilie wil zijn, daar wil eten en de hele avond daar wil zijn...

Zijn vriendin is heel afhankelijk, trekt heel erg aan hem. Ik vind die situatie ongezond. Kan niet geloven dat hij dit zelf wil! Maar hij zegt van wel, dus dat heb ik maar te accepteren. Ik had zulke goede voornemens, om er niks meer van te zeggen, maar het lukt me gewoon niet. Ik voel me zo onterecht behandeld, zo aan de kant geschoven, zo bijna misbruikt dat ik alleen die huishoudelijke taken nog mag doen... Dat hij het gewoon niet fijn vindt om thuis te zijn, maar voor het gezin van zijn vriendin kiest. Zij wil ook nooit met hem hier naartoe komen. De vriend van mijn dochter komt hier wel elk weekend, dat gaat prima, gelukkig, anders zou ik echt gaan geloven dat het hier heel erg is. Hoe kan ik hem bereiken? Ik zeg wel wat er in me omgaat, soms in tranen, maar hij kiest uiteraard voor zijn vriendin i.p.v. voor zijn moeder. Ik wil niet net zo hard aan hem gaan trekken als zij, maar ik doe het geloof ik wel. Hij woont hier wel, ik heb toch nog wel enig recht van spreken, ook al is hij 18. Ik wil graag wat ondersteuning in mijn proces van loslaten. Dank Een soms wanhopige moeder.

Ons advies

Beste moeder,

Uit uw hele verhaal komt een strijd naar voren tussen verstand en gevoel. U weet heel goed hoe het

zit: je kunt niet verwachten dat je kind je de moeite vergoedt die zijn opvoeding heeft gekost, je kunt een volwassen zoon niet dwingen gezellig te doen, en je kunt niet verwachten dat hij zijn vriendin laat zitten omdat zijn moeder dat wil. Maar gevoelsmatig verwacht u die dingen eigenlijk wél. In plaats van die gevoelens weg te drukken - wat u steeds dapper probeert - doet u er verstandig aan om beide polen in uzelf eens wat meer met elkaar te laten discussiëren. U heeft twee verschillende meningen - als u die meer kunt integreren, krijgt u misschien meer rust. Een manier om dit te doen is op een vel papier links uw gevoelsmatige en rechts uw rationele standpunt te schrijven. Vervolgens probeert u dan om de formulering van het gevoel en het verstand zodanig te veranderen dat ze dichterbij elkaar komen.

Verder heb ik drie praktische tips voor u.

- Ten eerste: zorg dat er meer evenwicht komt tussen wat u geeft en wat u krijgt. Dat kan in uw geval alleen door minder te geven. U hoeft u niet de huishoudster van uw zoon te zijn. Hij kan ook zelf zijn was doen. U hoeft niet voor hem te koken; dat zou ook om beurten kunnen. U hoeft niet thuis te blijven omdat hij misschien komt eten. Ook met het opruimen en schoonmaken van zijn kamer kunt u stoppen.
- Ten tweede: besef dat uw opvoeding succesvol is geweest. Beide kinderen doen het blijkbaar goed: ze volgen een opleiding en ze hebben een relatie. Bovendien zitten ze zó stevig in elkaar dat ze hun moeder durven te weerstaan. Dat betekent dat ze zelfvertrouwen hebben.
- Tot slot: zoek elders wat u bij uw zoon tekort komt. Blijkbaar heeft u behoefte aan meer liefde en gezelschap dan u krijgt. Zoek meer gezelschap bij vrienden, of kijk eens of de liefde voor u niet een leuke tweede kans in petto heeft.

Jolet Plomp

psycholoog Jolet Plomp
